MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT DR.
MICHAEL MALLIA

Seduta tat-28 ta' April, 2003

Avvi$Z Numru. 1388/2000/1

Veronique u Charmaine ahwa Amato Gauci

vs

Marco u Anna konjugi Zammit

Il-Qorti,

Rat l-avvizipprezentat mill-atturi fit-28 ta' Settembru, 2000, fejn talbu lil din il-Qorti illi prevja illi jigi ddikjarat illi huma l-konvenuti kkommettew spoll vjolenti kontra l-atturi meta minghajr il-kunsens ta' l-atturi qalghu kaxxa ta' l-ittri tal-posta li tappartjeni lill-atturi u li kienet qeghda mal-faccata tal-proprjetajiet fejn joqghodu l-konvenuti u l-atturi, li jigu kkundannati jirripristinaw din il-kaxxa fl-istat originali taghha u fl-istess posizzjoni qabel din ma nqalghet u fin-nuqqas li jaghmlu dan fiz-zmien lilhom moghti, li jigu awtorizzati l-atturi jaghmlu dan a spejjez tal-konvenuti.

Bl-ispejjez inkluzi dawk ta’ l-ittra tas-7 ta’ Awissu, 2000, kontra l-konvenuti li gew ingunti ghas-subizzjoni.

Ghall-fini tal-kompetenza l-ammont ma jeccedix hames mitt lira Maltin (Lm500).

Rat in-Nota ta’ l-Eccezzjonijiet tal-konvenuti Marco u Anna konjugi Zammit fejn eccepew:

1. Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt peress li ma jissustux l-elementi li tikkompla l-ligi f’kawza ta’ spoll.
2. Fi kwalsiasi kaz u dejjem minghajr ebda pregudizzju ghas-sueccepit, il-konvenut Marco Zammit ma kkommetta ebda spoll kif allegat mill-atturi u ghalhekk ghandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju.

Bl-ispejjez kontra l-atturi li gew ingunti ghas-subizzjoni

Rat il-kontro-talba tal-konvenuti fejn tablu:

Illi l-konvenuti jridu jipprevalixxu ruhhom minn din in-nota ta’ l-eccezzjonijiet sabiex iressqu talba rikonvenzjonali.

Illi l-konvenuti huma proprjetarji tal-fond numru tlieta (3), Saint Andrew’s Court, Qawra, limiti ta’ San Pawl il-Bahar;

Illi minghajr ebda jedd, l-atturi wahhlu kaxxa ta’ l-ittri tal-posta mal-faccata tal-proprjeta’ tal-konvenuti;

Jghidu ghalhekk l-atturi ghaliex din l-Onorabbli Qorti m’ghandhiex:

1. Tiddikjara li l-atturi m’ghandhom l-ebda jedd li jwahhlu kaxxa ta’ l-ittri tal-posta mal-faccata tal-proprjeta’ tal-konvenuti;
2. Tawtorizza lill-konvenuti sabiex ghas-spejjez ta’ l-atturi jnehhu l-kaxxa ta’ l-ittri tal-posta f’kaz li din terga’ titqieghed mal-proprjeta’ tal-konvenuti;

Bl-ispejjez kontra l-atturi li gew ingunti ghas-subizzjoni.

Ghal finijiet ta' kompetenza gie dikjarat li l-ammont ma jeccedix is-somma ta' hames mitt lira Maltin (Lm500).

Rat in-Nota ta' l-Eccezzjonijiet ta' l-atturi rikonvenzjonati ghall-kontro-talba tal-konvenuti fejn eccepew:

1. Illi l-kaxxa ta' l-ittri tal-posta ta' l-atturi rikonvenzjonati ma kinitx imwahhla fuq il-faccata tal-proprjeta' tal-konvenuti rikonvenzjonanti, izda fuq hajt ta' tarag komuni fejn kien hemm kaxxa tal-posta imwahhla ghal iktar minn ghaxar snin.
2. Illi t-tieni domanda ghandha tigi michuda bl-ispejjez, ghaliex f'kull kaz hija intempestiva.
3. Salvi eccezzjonijiet ohra.

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza;

Ikkunsidrat:

Illi din il-kawza tirrigwarda ncident illi gara fit-22 ta' Awissu, 2000, fil-fond Saint Andrew's Court, Triq il-Barnakutli, Qawra, meta gie allegat li l-konvenuti qalghu l-kaxxa ta' l-ittri proprjeta' ta' l-atturi minn mal-hajt fejn kienet orginarjament imqeghda. L-atturi qeghdin jitolbu lil din il-Qorti illi tikkundanna lill-konvenuti jergghu jpoggu din il-kaxxa ta' l-ittri fejn kienet.

Fil-kors tas-smiegh tax-xhieda, l-atturi ppruvaw illi huma kienu fil-pussess tal-kaxxa ta' l-ittri in kwistjoni u almenu sat-22 ta' Ottubru, 2002, kienu ghadhom f'sitwazzjoni illi jergu jitqeghdu fil-pussess jew id-ditenzjoni ta' l-oggett kif kien qabel. (Art. 535 Kodici Civili).

B'verbal tat-22 ta' Ottubru, 2002, (Fol. 60) gie ddikjarat, fil-prezenza ta' l-avukat ta' l-atturi, illi dawn ta' l-ahhar ma baqghux jirresjedu fil-fond 'de quo'. Fil-fatt l-atturi ma dehrux aktar ghal din il-kawza wara din id-data u ghalhekk l-atturi m'ghadhomx aktar fil-posizzjoni illi jergu jitqieghdu fil-pussess ta' l-oggett illi gie negat lilhom. Din is-sitwazzjoni tohloq kwistjoni legali illi tolqot direttament in-

natura ta’ l-azzjoni, peress illi wara l-verbal fuq imsemmi tat-22 ta’ Ottubru, 2002, l-atturi ma baqalghomx aktar interess f’din il-kawza.

Fil-kawza Terence Cossey vs Mario Blackman (Vol. XLIX P 2 pagna 925) l-Qorti qalet, “L-interess ta’ l-attur fl-azzjoni jezisti meta l-attur juri li permezz ta’ l-azzjoni jista’ jipprokura xi rizultat vantaggjuz jew skop utili. Dan l-interess irid jezisti fil-mument tal-bidu tal-kawza u jrid jibqa’ jissustissi sa l-ahhar taghha.” (Ara wkoll George Laferla Et vs Joseph Lauri Et PA per TM, 2 ta’ Mejju, 2002, fejn il-Qorti qalet li l-interess guridiku li ghandu l-attur irid jibqa’ haj tul il-kawza kollha).

La l-atturi volontarjament irrilaxxjaw il-fond li abbazi tieghu kellhom il-pussess tal-kaxxa ta’ l-ittri fuq imsemmija u la ma deher hadd biex jassumi l-atti wara l-verbal tat-22 ta’ Ottubru, 2002, il-Qorti m’hijiex aktar f’posizzjoni li terga’ tqieghed lill-atturi fil-pussess jew id-ditenzjoni ta’ l-oggett kif kien qabel. F’dan l-istadju l-atturi m’ghandhom bzonn l-intervent tal-Qorti biex jigi riprestinat dritt li altrimenti kienu ser jitilfu, u ghalhekk tilfu l-interess legali li kellhom fil-bidu tal-kawza la dan ma baqax jissussisti sa l-ahhar taghha.

F’dan l-istadju l-Qorti tistaqsi: Tista tqajjem din il-kwistjoni ta’ nteress “ex-officcio”, ladarba l-konvenuti ma ssollevaw xejn?

Ikkunsidrat:

Illi ghal dak illi jirrigwarda l-azzjonijiet civili, l-procedura tillimita hafna l-inizjattivi li l-Qorti tista tiehu minn rajha. Fost dawn, per ezempju, hemm il-gurisdizzjoni, fejn jekk jirrizultalha illi m’ghandhiex kompetenza jew gurisdizzjoni biex tisma’ kawza, l-Qorti tista’ “ex-officcio” tqajjem din il-kwistjoni peress illi hi ta’ ordni pubbliku. L-istess fil-kaz ta’ Mandat in Factum fejn il-Qorti tista’ “ex-officcio” tezamina r-ragunijiet ghall-hrug ta’ dan il-Mandat (ara Xuereb vs Xuereb Appell 27 ta’ Marzu, 2003).

Il-Qorti jidhrilha li l-interess illi wiehed jagixxi wkoll ghandu l-importanza tieghu u jista' jitqieghed fuq l-istess binarju ta' mportanza bhal gurisdizzjoni. Fil-fatt, l-interess gie deskritt bhala 'l-mizura ta' l-azzjoni' (Vol. XXXVII P.2 pagna 608) u 'l-bazi ta' l-azzjoni' (Vol. XXIX P.1 pagna 89) u ghalhekk jassumi importanza massima u determinanti ghal tkomplija ta' l-azzjoni.

Fil-fatt filwaqt li l-gurisdizzjoni jirradika l-obbligu ghas-smiegh ghall-gudikant, l-interess jirradika d-dritt ghas-smiegh ghal-litigant. Mitluf dak id-dritt, jintilef l-obbilgu ghas-smiegh u ghalhekk huwa kompitu tal-Qorti illi ggib dan il-fatt 'il quddiem meta jirrizultalha 'l-bazi ta' l-azzjoni' huwa nieqes jew inkella ntilef fil-kors tal-kawza.

Ghaldaqstant, il-Qorti jidhrilha illi la l-atturi volontarjament abbandunaw il-fond fuq imsemmi, tilfu l-interess taghhom illi jadixxu din il-Qorti ghar-ripristinazzjoni tad-dritt li ma jirrispettax aktar lilhom.

Ghal dak illi jirrigwarda l-kontro-talba tal-konvenuti, peress illi dina hija wahda ta' natura petitorja illi tippresuponi l-ezami ta' dritt ta' proprjeta', m'huwiex il-kompitu taghha li tezamina dan l-aspett tal-kawza ghaliex il-kawza kienet wahda ta' spoll azzjoni ta' natura emenentement possessorja. (Ara <u>Auxilio Axisa vs Carmelo Axisa</u> PA per JSP 5, ta' Ottubru, 1994) u wkoll ghaliex dana jmur kontra l-gurisdizzjoni ta' din il-Qorti kif spjegata bl-Artikolu 47 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili u ghalhekk il-Qorti wkoll tichad din il-kontro-talba tal-konvenuti.

Ghal dawn il-motivi:

Il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tichad it-talba ta' l-atturi bl-ispejjez kontra taghhom.

--------------------------------TMIEM--------------------------------